

Dagens Europa

Arbetarrörelsens kunskapstidning om EU • våren 2009

Marita Ulvskog
s-ledare
i Europa

Mona Sahlin:
Höger-vänster-val 7 juni

Wanja Lundby-Wedin:
Vi möts med respekt i Europa

Olle Ludvigsson:
Jag tror på EU-idén

Jo, det spelar roll

Det är, på ett sätt, lätt att förstå om många inte tycker att valet till Europaparlamentet verkar så viktigt. Sverige väljer 18 ledamöter av totalt 785, i ett parlament med begränsade befogenheter. Spelar det så stor roll vilka som sitter på de där 18 platserna?

Jo, faktiskt gör det det.

Parlamentet har visserligen ”bara” medbeslutanderätt i frågan om EUs lagstiftning – men ”medbeslutande” betyder alltså att inga EU-direktiv blir giltiga utan godkännande av parlamentet. Den politiska färgen på EU-parlamentet är alltså betydelsefull, alldeles särskilt när det gäller frågor kring löntagares (och konsumenters) rättigheter i förhållande till producentintressena.

Flera gånger har parlamentet här skärpt kraven i förhållande till de förslag som behandlas av ministerrådet. Det så kallade tjänstedirektivet fick efter parlamentets behandling en betydligt bättre utformning från löntagarsynpunkt. Ett förslag till försämring av arbetstidsdirektivet avvisades av parlamentet, något som för övrigt tycks störa den svenska borgerliga regeringen.

För att nu nämna några exempel.

Europaparlamentet kan ha betydelse även i de fall det inte har beslutanderätt, eftersom det förstås är svårt för EU:s övriga organ att direkt gå emot viljeyttringar från parlamentet. När Europaparlamentet förra hösten uttalade att det efter Laval-domen krävdes ett ökat skydd för kollektivavtalen och de fackliga rättigheterna för att återställa den balans mellan anställda och företagare som domen rubbat, var det av flera skäl en mycket viktig markering.

Hänsynen till producentintressena dominerar ofta tydligt i ställningstaganden både inom kommissionen, ministerrådet och domstolen. Att parlamentet markerar att också andra intressen är viktiga och måste skyddas av EU bildar en tung motvikt till den inställningen, som på olika sätt kan påverka både kommissionen och domstolen.

Domstolens beslut är, formellt, bara en följd av den lagstiftning som gäller inom EU; som alla domstolar ska den döma efter lagen, inte efter åsikterna om den. Men EU-

Foto: Pentti Karpinen/ÅBild

Den politiska färgen på EU-parlamentet är ligt bättre utformning från löntagarsynpunkt

lagstiftningen är många gånger tämligen luddig i sina formuleringar och ger alltså ett ibland ganska stort tolkningsutrymme. Många bedömare har konstaterat att domstolen, i enlighet med de tydligt marknadsliberala signalerna från ministerrådet och kommissionen, också valt att tolka lagstiftningen i den riktning man uppfattat vara lagstiftarnas vilja.

INNEHÅLL Dagens Europa

Ledare: Anne-Marie Lindgren	2-3
Intervju med Mona Sahlin	4-5
EU-parlamentsval i juni. Vad handlar valet om?	6-9
Europa&Miljö&Energi: Reportage från Piteå	10-11
Facket&EU: Samtal med Wanja Lundby-Wedin och Åsa Törnlund	12-13
Intervju med Marita Ulvskog	14-15
Intervju med Olle Ludvigsson	16-17
S-kandidaterna på valsedeln presenteras	18-19
Rött och blått i EU och Europa	20-21
Europakalendern och kontaktlista	23
Jan Andersson	24

betydelsefull. Det så kallade tjänstedirektivet fick efter parlamentets behandling en betyd- och ett förslag till försämring av arbetstidsdirektivet avvisades av parlamentet.

Att lagstiftarna i Europaparlamentet tydligt signalerar att denna tolkning är fel, och att lagstiftningen måste bli tydlig på den punkten, är alltså mycket betydelsefullt.

Och det är därför det är viktigt vilka som sitter i Europaparlamentet. Det är därför det är viktigt att de politiska grupper i parlamentet, som representerar vänsterståndpunkter, förstärks med fler företrädare.

Och det är därför det är viktigt för alla socialdemokrater att rösta i valet till Europaparlamentet.

Anne-Marie Lindgren
Arbetarrörelsens Tankesmedja
anne-marie.lindgren@ts.lo.se

Kunskapstidning nummer 3/2009 om EU

Dagens Europa ges ut av Arbetarrörelsens Tankesmedja på uppdrag av Socialdemokraterna, LO och ABF.

Dagens Europa har som kunskaps- och diskussionstidning målet att stimulera debatt och aktivitet inför Europaparlamentsvalet 7 juni 2009 bland fackligt och politiskt aktiva inom arbetarrörelsen.

Redaktörer: **Ove Andersson** och **Anne-Marie Lindgren**.
Arbetarrörelsens Tankesmedja, Barnhusgatan 16, 3 tr, 111 23 Stockholm
www.arbetarorelsenstankesmedja.se, info@ts.lo.se, 08-796 25 00

Rådgivande grupp: **Lars Nyberg**, LO, **Peter Öhman**, SAP, **Roger Berzell**, SAP, **Paula Burrau**, Europaparlamentets svenska s-kansli.

Grafisk form: Maria Lilja, AiP Media Produktion AB, januari 2009

Tryck: Sjuhäradsbygdens Tryckeri, Borås, januari 2009. ISBN: 978-91-976756-5-9

Dagens Europa nr 1, 2 och 3 kan beställas som tryckta tidningar hos Socialdemokraternas EU-regionombudsmän (se sidan 23) och hos LOs fackförbund eller som PDF på www.socialdemokraterna.se, www.lo.se, www.abf.se eller på www.arbetarorelsenstankesmedja.se. En studiehandledning, framtagen av ABF, om det som står i Dagens Europa, kan även beställas i PDF-format på dessa www-adresser.

Mobilisera all tänkbar agitationskraft

Skulle Socialdemokraterna kunna få tio platser i valet till Europaparlamentet? Alltså mer än hälften av de 18 mandat som står på spel. Ja, varför inte?

Det som behövs är att mer än 50 procent av de som går och röstar lägger sin röst på S-valsedeln. Och det enda som krävs för att det ska ske är att Socialdemokraterna, alltså partiets enskilda valarbetare och organisationer de företräder, gör en sjuårdes strong och intensiv valkampanj.

Det som då behöver göras är;

1. Mobilisera all tänkbar politisk och facklig agitationskraft.
2. Söka upp varenda tänkbar S-röstare.
3. Övertyga dem om att de ska gå och rösta.

Om dessa presumtiva S-röstare går och röstar, röstar de ju på Socialdemokraterna, i alla fall nästan varenda en. Om lika många sossar röstar i detta val som i riksdagsvalet 2006 blir de drygt 1,9 miljoner stycken. Jämför det med förra EU-valet då endast 0,6 miljoner väljare valde S. Matematiken talar sitt tydliga språk: Om S mobiliserar och gör ett något bättre resultat än i riksdagsvalet 2006, samtidigt som övriga partier tar EU-tillställningen med sedvanlig gäspning så får Socialdemokraterna garanterat över 50 procent.

Pratar jag i det blå? Givetvis. Det önskvärda är inte det sannolika. För att Carina Ohlsson och Börje Vestlund, på platserna 9 och 10 på S-valsedeln, ska få rum i parlamentet krävs nog ett under.

Men det kanske går att nå hyfsad framgång – låt säga en ökning av väljarandelen från de blygsamma 24,6 procent S fixade i 2004 års EU-val och de inte särskilt imponerande 35 procent S tog i 2006 års riksdagsval, upp till en nivå värdigt ett parti vars opinionsnivå ligger stabilt kring 40 procent.

Så varför inte sju mandat där Jens Nilsson från Östersund och Hillevi Larsson från Malmö snyggt och prydligt glider in i Europaparlamentet, vars makt och betydelse ökat sedan det inrättades för 50 år sedan? Dessutom, om irländarna släpper igenom Lissabon-fördraget blir det en utökning från 18 till 20 svenska parlamentsplatser. I det läget öppnas kanske porten även för Ardan Shekarabi på S-plats 8. Låt oss jobba för det!

Ove Andersson
Arbetarrörelsens Tankesmedja
ove.andersson@ts.lo.se

Foto: Ove Andersson

Mona Sahlin varnar för risken att främlingsfientliga Sverigedemokraterna får så pass många röster att de kommer in i Europaparlamentet.

Det blir ett tydligt höger-vänsterval

– Låt oss fira blågult på Sveriges nationaldag 6 juni och dagen efter gå och rösta rätt i Europaparlamentsvalet, manar Mona Sahlin, som både hoppas och räknar med att kunna leda den socialdemokratiska valarbetarkåren till ett betydligt bättre valresultat än 2004 då endast 617 000 väljare stödde partiet.

2004 kunde Socialdemokraterna tala om ett katastrofval. Inte ens 38 procent av de röstberättigande deltog och av dem var det knappt var fjärde som stödde S-listan.

Mycket är annorlunda i årets Europaparlamentsval.

2004 pågick en intensiv intern träta i partiet om ja eller nej till EU. Då hade Socialdemokraterna haft regeringsmakten i tio år. Partiledaren Göran Persson led av vikande opinionsstöd. Då stormade EU-skeptiska Junilistan fram och upplevdes av många, även Socialdemokrater, som ett alternativ till de etablerade partierna.

2009 är förutsättningarna annorlunda. Mycket av ja- och nej-linjerna är utsuddade. Nu finns flera EU-skeptiker på S-valsedeln, till exempel förstanamnet Marita Ulvskog.

Mona Sahlin varnar dock för en otäck risk: att främlingsfientliga Sverigedemokraterna får så pass många röster att de kommer in i Europaparlamentet:

– Opinionsmätningarna ger dem visserligen inget chockartat stort stöd. Men problemet är att deras möjligheter att få in sina kandidater ökar om våra sympatisörer väljer sofflocket framför att gå och rösta. Därför handlar valet väldigt mycket om att övertyga så många som möjligt att verkligen delta.

Mona Sahlin är själv starkt engagerad och ledande i den europeiska debatten, som hon

kopplar tätt ihop med det som sker i politiken inom landet. Alldeles särskild tonvikt lägger hon på behovet av en global gränsöverskridande hållbar miljö- och klimatpolitik. Där har EU en nyckelroll och där, menar Mona Sahlin, gör det mycket stor skillnad om Europeiska Unionen styrs av de röda eller de blåa:

– Vi märker hela tiden på alla nivåer hur de borgerliga partierna manövrerar för att göra så lite som möjligt åt till exempel koldioxidutsläppen. Det är vi på politikens röd-gröna planhalva som ständigt trycker på och kräver mer. Vi ser också att en stark klimatpolitik som ställer om EU kan skapa många nya jobb, något som behövs i den kris som EU står mitt upp i. Att vi trots underläge i både ministerrådet och parlamentet ändå får fram en del hyggliga beslut beror ju på att det folkliga trycket hjälper oss på vägen.

– Vi märker hela tiden på alla nivåer hur de borgerliga partierna manövrerar för att göra så lite som möjligt åt till exempel koldioxidutsläppen.

– **Jag ledde den** miljö- och klimatpolitiska arbetsgrupp som inrättades av Europeiska Socialdemokraters Parti och vi har ett bra program som vi lyfter fram både i det gemensamma europeiska manifestet och i vårt eget svenska S-valprogram, berättar Mona Sahlin. Påpekas kan att Göran Persson har motsvarande uppdrag som ledare tillsammans med Chiles före detta president Ricardo Lagos för Socialistinternationalens klimatarbetsgrupp. Det säger en del om att svensk socialdemokrati har gott rykte när det gäller rödgrön miljöpolitik och att man i andra länder gärna vill veta mer om och pröva det som genomförts i Sverige.

Mona Sahlin lyfter även fram en annan fråga där hon tydligt kan se att de styrandes politiska färg är av vikt – och inte minst då i Europaparlamentet:

– Vi har upplevt en process i EU där vår föreställning om hur arbetsrätten borde fungera fått sig en törn av EG-domstolens beslut i Laval-målet. På politisk väg måste vi få till ändringar så att vi fullt ut kan värna våra fackliga avtal, som i fallet där Byggnads satte det lettiska företaget under ett bygge i Vaxholm i blockad när det inte ville betala sina arbetare kollektivavtalsenliga löner.

– **Den svenska lag**, Lex Britannia, som ger facket rätt att blockera utländska företag när de inte följer svenska avtal i Sverige var det faktiskt jag som la på riksdagens bord 1991. Den vill nu moderate arbetsmarknadsministern Sven-Otto Littorin ”anpassa” till EG- domen, alltså urholka. Ännu ett skäl varför vi måste vinna terräng både i Europaparlamentet och här hemma i riksdagsvalet 2010, konstaterar Mona Sahlin. Som förklarar sig mycket belåten med den laguppställning Socialdemokraterna presenterar i Europaparlamentsvalet och inte minst med de två som toppar partiets valsedel:

– Det ger oss extra tyngd i EU om vi väljer in företrädare av Marita Ulvskogs och Olle Ludvigssons kaliber. Man lyssnar faktiskt lite extra i Bryssel på en person som likt Marita har suttit i regeringen i tio år och dessutom varit socialdemokraternas partisekreterare. Precis som de kommer att ha stor respekt för Olle Ludvigsson med hans gedigna fackliga bakgrund i det globalt välkända Volvo.

– **Jag är övertygad** om att det blir ett höger-vänsterval söndag 7 juni och där de ideologiska skillnaderna kommer fram i de stora frågorna om välfärden, om jobben och om satsningarna på att lösa klimatkrisen. Det borde få fler socialdemokrater att ta sig till vallokalen 7 juni eller förhandsrösta jämfört med hur det var för fem år sedan, säger Mona Sahlin. ♦

Ett rött Europa

Fler trygga jobb, offensiv klimatpolitik och ett solidariskt Europa. Det är kärnan i socialdemokraternas valplattform inför valet till Europaparlamentet 7 juni 2009. Detta val, som genomförs samtidigt i 27 europeiska länder, handlar om en klassisk konflikt mellan höger och vänster, om hur olika syn på människan är det verkligt ideologiskt särskiljande mellan de politiska blocken och partierna.

I valet till Europaparlamentet står samma värderingar mot varandra som i andra val i Sverige. För borgerligheten handlar valet om att öka klyftorna och ge marknaden större utrymme. Socialdemokraterna, däremot, vill föra den politik som gjort Sverige till ett framgångsrikt land med fler trygga jobb, satsningar på ny miljövänlig teknik och mer solidaritet.

Socialdemokraterna tar i valplattformen sin utgångspunkt i att jobbtillväxten har brutits och arbetslösheten och varslen ökar – och att den ekonomiska otryggheten ökar och välfärden drabbas av nedskärningar för att betala borgerliga skattesänkningar för dem som tjänar mest.

S-plattformen understryker att inget land kan stå ensamt i dagens kamp mot arbetslös-

het, finans- och klimatkris, brottslighet och konflikter:

– I en värld som blir allt mer gränslös behöver demokratin bryta igenom för att påverka globalt. Därför är det inte mer av borgerlig politik Sverige och Europa har behov av.

Men det är inte bara marknaden som får ett större utrymme på demokratins bekostnad. Att också juridiken, i form av en allt mäktigare EG-domstol, får ett större inflytande är enligt Socialdemokraterna ett problem. I valplattformen konstaterar Socialdemokraterna att många beslut om vår framtid inte lämpar sig för beslut i Bryssel:

– EU måste bli spetsigare, öppnare och mer demokratiskt. Politikens makt ska öka i förhållande till juridiken.

Dessutom, tillägger man, måste EU bättre

Vår samhällsmodell kräver att alla är med och

spegla det faktum att hälften av Europas befolkning består av kvinnor. Denna till synes enkla sanning är fortfarande politiskt svårsmält i en rad EU-länder och i EUs institutioner, där man på många håll avundas hur pass långt Sverige nått på jämställdhetsområdet.

Första huvudblocket i S-valplattformen, ”Fler trygga jobb – inte ökad otrygghet”, resonerar kring vad som krävs för att nå full sysselsättning. Där påpekas att Socialdemokraterna ser arbete som en rättighet – och att delta i arbetslivet efter förmåga som en skyldighet.

– Vår samhällsmodell kräver att alla är med och hjälps åt för att utveckla välfärden och därför är Sveriges och Europas viktigaste utmaning att skapa nya jobb.

Foto: Johan Flanke/Albino

hjälpas åt för att utveckla välfärden och därför är Sveriges och Europas viktigaste utmaning att skapa nya jobb, skriver Socialdemokraterna.

Att krisen slagit till i bilindustrin och andra branscher får direkta konsekvenser för svenska jobb och ekonomin. Då krävs både internationellt samarbete och att den egna ekonomiska politiken används för offensiva investeringar i forskning, utbildning, infrastruktur och klimatomställning. Det är raka motsatsen till den moderatstyrda borgerliga politiken, som lägger tonvikten på skattesänkningar för i första hand höginkomsttagarna.

Valplattformen utvecklar arbetarrörelsens syn när det gäller hur samarbetet över gränserna ska gå till:

– En gemensam arbetsmarknad i Europa är viktig, men får inte utnyttjas för att pressa villkoren neråt eller hota rätten att teckna kollektivavtal. Europas socialdemokrater kan aldrig acceptera att löntagare diskrimineras och får

lön beroende på varifrån man kommer. Lika lön för lika arbete enligt lagar och avtal är en princip som ska gälla i hela Europa.

– Den borgerliga regeringens passivitet riskerar att slå sönder vår arbetsmarknadsmodell, varnar Socialdemokraterna, som redan nu ser hur klyftorna till följd av moderatpolitiken ökar i Sverige.

– Inte heller på den europeiska arenan har den svenska regeringen visat något intresse att ta strid för den svenska modellen, konstateras i valplattformen där man noterar att såväl svenska borgerliga regeringen som andra högerregeringar i Europa istället öppnar för lönedumpning och sämre arbetsvillkor.

Andra huvudblocket i S-valplattformen, med rubriken "Europa ska ta tåten i klimatarbetet",

tar upp det globala perspektivet och understryker att EU måste ta tåten om det ska bli möjligt att häva klimatkrisen:

– Sveriges och EUs företag måste bli världsledande på miljöhänsyn och energi- och miljöteknik och för det krävs omfattande investeringsprogram både i industrin och tjänstesektorn.

Socialdemokraterna påpekar i valplattformen att den önskade och för välfärden så viktiga tillväxten inte kan skapas utan att miljön förbättras. Samtidigt krävs medborgarnas stöd för att åstadkomma hållbar utveckling, för klimatomställning kostar. Det är bara det att om man inte gör något så blir det i slutändan ännu dyrare. Det som borde ge folkligt stöd och övertygar människor om det kloka i ny hållbar produktion är att den blir en posi-

Foto: Dynamind AB

Ny hållbar produktion blir en positiv kraft i skapandet av miljontals nya gröna jobb: Här tillverkas vindkrafttorn.

Fler trygga jobb

Fler trygga jobb – inte ökad otrygghet

- **Sätt löntagare före marknaden.** Vi vill se en bättre balans mellan EUs ekonomiska och sociala dimension.
- **Stärk kollektivavtalen.** Ändra EU-lagstiftningen så att det inte blir några fler Laval-fall.
- **Investera för framtiden i utbildning, forskning och tillväxt.** Fasa ut EUs jordbruksstöd, använd pengarna för utbildning, forskning och framtidssatsningar i industrin.
- **Kontrollera finansmarknaderna.** Finanskrisen visar behovet av strikta globala regler, de europeiska socialdemokraterna jobbar för bättre samordnad kontroll av banker, hedgefonder och andra finansinstitut.
- **Samordna minimiskatter på nyckelområden.** Exempel: alkohol-, miljö- och energiskatter. Det kan ske när EU-besluten är enhälliga.
- **Sätt tydliga gränser för EUs makt.** Låt bli politikområden som är nationella och lokala, till exempel sjukvård, bostadspolitik, kollektivavtal, presstöd och jaktrågor. Och ge inte EU egen beskattningsrätt.
- **Stärk konsumenternas ställning i EU.** Förbjud livsmedelstillsatser som inte bevisligen är ofarliga, stoppa farliga kemikalier i barns leksaker – och förbjud tv-reklam riktad till barn!
- **Stärk arbetet mot diskriminering.**
- **Ändra EUs alkoholpolitik.** Sätt stopp för lågpris-konkurrens på alkoholvaror, höj minimiskatterna på öl, vin och sprit. Sänk Sveriges införselkvoter.
- **Öka insynen i EUs arbete.** Reformera EU så att det blir öppnare och insynen ökar. Handlingar och dokument ska vara offentliga och lättillgängliga för alla medborgare.
- **Arbeta för ett jämställt Europa.** Stärk EUs jämställdhetslagstiftning.
- **Stärk kampen mot organiserad brottslighet.**
- **Förbjud skatteparadis.** Inför striktare EU-regler mot skattedumpning, skatteflykt och ekobrottslighet.
- **Stoppa människohandel och prostitution.** Sätt press på medlemsländerna att som i Sverige förbjuda sexköp.
- **Stärk arbetet mot främlingsfientlighet och rasism.**
- **Stärk den personliga integriteten.**
- **Stärk barns och ungas rättigheter inom EU genom aktivt arbete med barnkonventionen.**

tiv kraft i skapandet av miljontals nya gröna jobb:

– Den som är först ur fossilsamhället och kan utveckla den nya miljö- och energitekniken kommer att klara både jobben, den sociala sammanhållningen, klimatet och miljön.

Vi vill att EU blir en union som sätter hållbar utveckling främst.

Socialdemokraterna lyfter fram kravet om att höja nuvarande EU-ambition när det gäller hur mycket EU-ländernas växthusgasutsläpp ska minskas fram till år 2020. Där säger EU för närvarande 20 procent, men Socialdemokraterna tycker att 30 procent borde vara målet.

Det internationella handelssystemet med utsläppsrätter har visserligen Socialdemokraternas stöd, men de vill reformera och effektivisera det.

När utvecklingsländerna ska få sina ekonomier att växa måste det ske på ett sätt som gör att inte deras utbyggnad ökar belastningen på klimatet. För det krävs att EUs medlemsländer delar med sig av sitt forsknings- och teknikkunskande och för över miljövänlig teknik och produktionsmetoder till de fattigare länderna.

Socialdemokraterna vill att EU ska gå i täten och starta en utvecklingsfond för tekniköverföring och börja ge klimatlån för investeringar i miljöteknik.

På den socialdemokratiska dagordningen står också ett reformprogram för klimatpolitik som berör varje samhällssektor, inom energi, jordbruk, livsmedel, byggande, infrastruktur och transport och för breda investeringsprogram i industrin. Ska sådana reformer kunna genomdrivas behövs, menar man i valplattformen, ”en ny majoritet i Europaparlamentet”.

När framtidens energisystem ska få stöd från EU vill Socialdemokraterna att förnybara energikällor prioriteras framför gas och

olja, och därför säger plattformen nej till den planerade tysk-ryska gasledningen i Östersjön. Kritiken riktas mot gasledningen också för att den riskerar att skada Östersjöns känsliga ekosystem.

Grön el och förnyelsebar energi är något Europaparlamentet måste arbeta för och där tycker Socialdemokraterna att EU ska införa ett gemensamt certifikatsystem för grön el, vilket blir en stimulans av produktion av förnybar energi.

Med en titt i backspegeln kan Socialdemokraterna peka på mycket positivt som redan gjorts på miljöpolitikens område inom EU. I valplattformen skriver de:

– Svenska socialdemokrater har varit ledande i arbetet för en ambitiös miljöpolitik i EU, både i ministerrådet, kommissionen och Europaparlamentet. Resultat: Världens mest ambitiösa kemikaliepolitik, nya kraftfulla regler för tryggare livsmedel, för renare luft och vatten. Nu måste vi gå vidare med kampen för biologisk mångfald och effektiva åtgärder mot klimatförändringarna.

Tredje huvudblocket i Socialdemokraternas valplattform inför Europaparlamentsvalet har rubriken ”Ett solidariskt Europa – ökad orättvisa är inte lösningen” och behandlar både EUs egen utvidgning och EUs relationer med världen utanför EU, inte minst det faktum att unionen är världens största biståndsgivare.

– Få hade väl efter andra världskriget kunnat drömma om att direktvalda parlamentarer från 27 länder i Europa skulle samlas för att fatta gemensamma beslut. I dag har vi den möjligheten. Det vill vi Socialdemokrater ta vara på, skriver partiet i valplattformen och pekar på vad som återstår att göra för att denna del av världen ska bli mer säker och trygg, bortom kärnvapenhot, terrorism och organiserad brottslighet. Men man konstaterar

Offensiv klimatpolitik

Europa ska ta tåten i klimatarbetet

- **Stärk EUs klimatpolitik.** EU ska bana väg för ett nytt globalt klimatavtal redan i år.
- **Anta skärpta klimatmål.** Minska växthusgaserna med 30, inte 20, procent till 2020.
- **Investera i ett hållbart jordbruk och fiske.** Avveckla EUs jordbrukssubventioner och stoppa utfiskningen.
- **Investera i tågtrafik.** Europa behöver ett bättre järnvägsnät med höghastighetståg, effektiva gods-korridorer och kombiterminaler. EU ska ha gemensamt tågbokningssystem samt förnya satsningarna på tågluffarkort och biltåg.
- **Minska EUs egna resor.** Stoppa flyttkarusellen mellan Bryssel och Strasbourg.
- **Säg nej till nya olje- och gasledning.** Investera i förnybara energikällor. Dags för andra generationens biobränslen, dags för satsningar på vind- och solkraft.
- **Rädda Östersjön.** EU ska göra Östersjön till ett renare innanhav, bland annat genom stärkt samarbete med Ryssland.
- **Miljökrav för sjötransporter.** EU ska agera för att motverka utarmning av haven.
- **Inför ett särskilt upphandlingssystem som tar hänsyn till alla hållbarhetskriterier.**

Foto: EU-kommissionen

Socialdemokraterna vill att EU ska gå i tåten och starta en utvecklingsfond för tekniköverföring och börja ge klimatlån för investeringar i miljöteknik.

rar även att EU inte ska militariseras, att EU till skillnad från Nato inte är någon militärallians.

Socialdemokraterna är välvilliga till att EU fortsätter att utvidgas och har ett konkret skäl till detta:

– EUs utvidgning har varit ett viktigt bidrag till bevarad fred i Europa. Hoppet om ett framtida EU-medlemskap har redan lett till reformer i Turkiet och västra Balkan. Vi är

övertygade om att det europeiska samarbetet har allt att vinna på att få Turkiet och länderna på Balkan och i Östeuropa som medlemmar, på samma sätt som de behöver EU.

Utöver krav på rättvisare handelsvillkor och mer sund konkurrens till fattiga länders fördel vill Socialdemokraterna i sin plattform stryka under hur viktigt det är med en fungerande migrationspolitik:

– EU måste samlas kring en fungerande

gemensam migrationspolitik där vi gemensamt tar ansvar för rätten att upprätthålla rätten till asyl. Det är inte värdigt att människor förtvivlat riskerar sina liv i rangliga båtar över Medelhavet, från det fattiga Nordafrika till det rika Europa. Vi vill se en gemensam flykting- och invandringspolitik inom EU som värnar rätten till asyl och präglas av humanitet, internationell solidaritet och rättssäkerhet.

Foto: EU-kommissionen

Socialdemokraterna vill öka EUs biståndet till 0,7 procent av BNP, här är en familj i Georgien som fått stöd från unionen.

Solidariskt Europa

Ett solidariskt Europa – ökad orättvisa är inte lösningen

- **EU och Sverige ska vara en solidarisk röst i världen.**
- **Stärk EU som en fredsaktör.** Vår inriktning ska vara nedrustning i världen, EU ska inte bli en militärallians likt Nato.
- **Fortsätt EUs utvidgning.**
- **Skapa en rättvis världshandel.**
- **Satsa på en hållbar global utveckling.**
- **Öka EUs bistånd till 0,7 procent av BNP.**
- **Öka EUs stöd till demokrati.** Förstärk EUs samarbete med och stöd till demokrati i Vitryssland, Ukraina, Georgien och Moldavien. Det är lika viktigt att kritiken mot Rysslands utveckling tas på allvar som att Ryssland inte isoleras.

Läs mer

Hela valplattformen går att hämta på www.socialdemokraterna.se/Vart-parti.
Finns under "Valet till Europaparlamentet 2009"

Foto: Ove Andersson

På kommunägda Solander Science Park, strategiskt placerad intill Smurfit Kappas massafabrik i Piteå och ekonomiskt uppbackad av bland andra EU, forskas och utvecklas nya miljövänliga biobränslen.

Framtidens klimatsmarta entreprenörer finns i Piteå

I norrbottniska Piteå fick de en idé. Låt oss starta ett centrum för utveckling av framtidens klimatsmarta entreprenörer. Sagt och gjort. Med 5,2 miljoner kronor från EUs regionala utvecklingsfond och lika mycket norrbottniska pengar därtill finns det nu där: Solander Science Park, ett projekt ägt av Piteå kommun och som drivs hand i hand med ortens skogsindustri och lokala forsknings- och utvecklingsföretag och med två norrländska universitet.

– **Det här är alldeles** klart ett europeiskt projekt, och ett nationellt, och ett norrbottniskt, och, förstås, ett projekt för Piteå, säger Björn Berglund, Socialdemokratisk ordförande i Piteå kommuns miljö- och byggnadsnämnd – och sedan många år lokal miljöpolitisk pådrivare.

– För några år sedan var det kanske lite kärvare att få med sig till och med partivänner på

satsningar i miljöpolitiken, men det har verkligen svängt. Och nu gör vi massor med bra saker, bland annat planerar vi för att bygga en av världens största vindkraftsparker.

Men tillbaka till Solander Science Park, för just det handlar om helt andra saker än vindkraft. Till exempel om hur man håller på att utveckla nya bilbränslen från cellulosa. Där är det svartlut, en biprodukt i pappersmassatill-

verkningen, som utgör råvaran. Därför börjar man bygga världens första fabrik som ska tillverka drivmedlet DME (dimetyleter) av svartlut från Smurfit Kappas massafabrik i Piteå.

Följaktligen ligger Solander Science Park precis i kanten av Smurfit Kappas fabriksområde, i samma hus som forskningslabbet ETC och utvecklingsbolaget Chemrec. Båda dessa

Foto: Ove Andersson

– Här på Bondön har vi en försmak av vad som komma skall. Här har man byggt 14 nya vindkraftverk inne i en tallskog, men uppe i Markbygden ska det bli 1 101 torn inbäddade i ett enormt skogsområde, berättar Piteå kommuns Björn Berglund (t.v.) och Per Lidström.

arbetar med att skapa biobränslen, alltså träsprit, från pappersindustrins råvaruspill. Den globala potentialen för teknologin motsvarar över 45 miljoner liter bensin – två procent av världsförbrukningen av drivmedel. Det reducerar de årliga koldioxidutsläppen med 100 miljoner ton.

Och lågkonjunkturen till trots har Chemrec nyligen lyckats fullfölja en nyemission av aktier, som ger ett kapitaltillskott på 160 miljoner kronor – och därmed fortsatta möjligheter att förbättra sin högeffektiva förgasningsteknologi som möjliggör omvandling av svartlut till förnyelsebara motorbränslen eller el.

Grundtanken är att med hjälp av avancerad teknikutveckling skapa nya jobb. Och Piteåsatsningen har Europas ögon på sig. Den som tittar är AER (Assembly of European Regions), en interregional samarbetsorganisation med 270 medlemsregioner från 33 länder, däribland de flesta svenska landstingen. AER letar aktivt efter de goda jobbskapande exemplen och har hittat just Solander Science Park i Piteå.

– För oss i Norrbotten är det här ett viktigt projekt och det är med stolthet vi visar upp Solander Science Park, förklarar Lars Sandström, Norrbottens läns landsting, i Piteå kommuns nättidning energinytt.se. Detta sedan han på plats fått visa upp satsningen för AERs projektledare Bob Pels. Han ska skriva en rapport till EU-kommissionen om hur europeiska regioner försöker utveckla regional politik för bioenergisatsningar. Där kommer det högst sannolikt att stå en hel del positivt om Piteås biobränsleforskningscentrum.

– Det är utmärkt att kunskapen om Solander Science Park på det här viset sprids i Europa, konstaterar Solander-chefen Robert Bergman. Som dock inte nöjer sig med satsningar i ett europeiskt perspektiv. I föl besökte han USA och träffade där guvernören i Michigan, Jennifer M Granholm (demokrat), som lovade att hon ska komma till Solanders internationella energisymposium i Piteå i november 2009.

Piteå har ett utbyte med Michigan. En anläggning för svartlutförgasning byggs vid

ett av delstatens pappersbruk. Där ska användas processen, som Piteå utvecklat.

Den svenske kungen fanns på plats när Robert Bergman träffade guvernör Granholm. Kung Carl Gustaf passade då på att också han anmäla sig till Piteå-symposiet.

Hur är det då med vindkraften? Kommunens miljö- och byggnadsnämndsordförande Björn Berglund berättar om ett enormt projekt på gång, världens i särklass största vindkraftpark: – I ett stort skogsområde i kommunen, Markbygden, med gynnsamma vindar, planerar vi för byggande av 1.101 vindkraftverk, säger Björn Berglund. Detta gigantiska industriprojekt, ett av Europas största och som beräknas kosta 60 miljarder kronor under 15 års byggtid, ger ett energitillskott någonsans mellan 8 och 12 TWh (terawattimmar) motsvarande vad som kommer ut av två svenska kärnkraftsreaktorer, eller en utbyggnad av fyra älvar: Pite-, Kalix-, Byske- och Åbyälven. Markbygden kommer fullt utbyggt att leverera mer än en tredjedel av all svensk vindkraft som produceras år 2020.

En försmak av vad Björn Berglund talar om får vi när han visar upp en något mindre vindkraftpark på Bondön nära centrala Piteå. Där ligger 14 stycken 80 meter höga kraftverk glest inbäddade i tallskogen.

– Markbygdens vindkraftpark ger ju ett fantastiskt miljövänligt energitillskott, men också hundratals nya jobb, först byggjobb, under de 10-15 år som de byggs och sedan ett par hundra permanenta arbetstillfällen för driften, påpekar Björn Berglund och visar upp ännu ett trumfkort för Piteås vidkommande:

– Vi gör en EU-ansökan som ska etablera kommunen som vindkraftcentrum i Barentsregionen och vi ska förhandla med exploatörerna om att skapa lokala fonder för bygdeutveckling och årlig avkastning till kommunen.

– **Dessutom** håller vi på att förbereda en ansökan om EU-bidrag för att bygga ut hamnen vid Haraholmen. Där kan vi då etablera en ny fabrik för tillverkning av vindkrafttorn.

Att för Piteå och Norrbotten skapa nya jobb och klimatsmart energitillförsel, det är vad Björn Berglunds politiska arbete i mycket går ut på. Bygdens egna idéer och initiativ, javisst, men också samarbete med inhemska myndigheter och företag och en god portion uppbackning från Europeiska Unionen – och den amerikanska delstaten Michigans guvernör! – är vad som behövs.

– Förr var jag mer EU-skeptisk, men numera ser jag hur mycket positivt, inte minst på miljöpolitikens område, som EU-medlemskapet ger Sverige, säger Björn Berglund. ♦

Wanja och Åsa kan sitt Bryssel

De är båda djupt involverade i det europeiska arbetet och tror att deras fackliga arbete, tillsammans med politiken, kan göra skillnad så att vi får ett mer rättvist Europa. De är rörande överens om att uppmana medlemmarna att rösta i Europaparlamentsvalet den 7 juni. Men de är långt ifrån okritiska till det som sker i EU. Wanja Lundby-Wedin, ordförande i LO, tillika ordförande i Europafacket, och Åsa Törnlund, ombudsman och EU-koordinator i LO-förbundet SEKO, samtalar om EU, framtiden och jobben.

Båda kan sitt Bryssel. Åsa Törnlund har arbetat i Europaparlamentet, Wanja Lundby-Wedin presiderar i Europafacket, EFS, som har sitt huvudkontor i Bryssel. De är således ordentligt insatta i vad EU handlar om och, inte minst, vad EU borde göra mer och bättre.

– Det vi sett senaste tiden i form av utslag i EG-domstolen i det så kallade Laval-målet skapar förstås oro inom facket och bland löntagarna. De kan inte acceptera att löntagare som kommer från andra EU-länder och tillfälligt arbetar i Sverige får lägre lön och sämre arbetsvillkor än vad de fackliga avtalen säger. Vi slåss för att våra svenska avtal ska gälla alla som arbetar i Sverige. Och är det då så att EG-domstolen gör sin tolkning på ett sätt som försvagar fackets möjligheter att ta strid tvingas vi gå till de folkvalda, både här hemma och i EU, och kräva att de gör lagstiftningen tydligare, säger Wanja Lundby-Wedin och fortsätter:

– Men det är en dubbel match. Det räcker inte att enbart ändra i EU-lagstiftningen, vi måste dessutom övertyga den svenska regeringen och riksdagsmajoriteten att anpassa svensk lag så att vi får tillbaka de fackliga rättigheter som kom med Lex Britannia 1991. Men den Moderatledda regeringen är helt passiv, den gör inget vare sig på hemmaplan eller driver de här kraven i EU-sammanhang. Sven-Otto Littorin upprepar ständigt att han är för den svenska modellen, men lyfter inte ett finger i EU för att värna den. Det är inte ett trovärdigt agerande.

– Till styvende och sist handlar hela frågan om solidaritet, rättvisa och vilken människo-

syn vi har. För oavsett varifrån löntagarna kommer ska de, när de arbetar i Sverige, ha samma löner, rättigheter och villkor som alla andra. Det är den fackliga grundbulten och det är vad vi kämpar för, både på hemmaplan och i Bryssel, säger Åsa Törnlund.

– Detta är just vad ledamöter från det socialistiska blocket i EU fattat och därför stöttat oss i Europaparlamentet. Även vissa borgerliga ledamöter har sympatiserat med våra frågor – dock inte de svenska moderaterna, påpekar Åsa Törnlund.

– Här har vi i Europafacket kunnat spela en viktig roll och påverkat parlamentsledamöter att backa upp vår linje när det gäller hur det så kallade utstationeringsdirektivet ska tolkas, säger Wanja Lundby-Wedin.

Det är mer än ”bara” lönerna som står på spel när arbetare kommer för att jobba i Sverige:

– Vi menar att de också ska ha samma försäkringsskydd som sina svenska kolleger. Och om de utländska företagen säger att de har likvärdiga villkor så förstår jag inte varför vi inte ska ha rätt att kräva att de tecknar avtal med oss, säger Wanja Lundby-Wedin.

Åsa Törnlund menar att det finns anledning för facken att andas viss optimism och lyfter fram ytterligare ett område där det visar sig att just Europaparlamentet i dagarna lyckats förhindra ministerrådets föreslagna försämringar för arbetstagarnas arbetstider.

– Europaparlamentet insåg vikten av att få bort ett undantag från arbetstidsreglerna. Det undantaget skulle innebära en arbetstid på upp till 65 timmar/vecka. Jag vill påstå att det

Åsa Törnlund och Wanja Lundby-Wedin menar att tunga skrivningar om social sammanhållning och

är just sådana här undantag som riskerar att urholka våra system och som enbart leder till en nedåtgående konkurrensspiral mellan oss arbetstagare, säger Åsa Törnlund.

Mycket tack vare att Wanja Lundby-Wedin är ordförande i Europafacket kan svenska facket trycka på beslutsfattarna i Bryssel, vilket innebär att det ofta fått gehör för sina synpunkter. Även Åsa Törnlund vittnar om att det finns flera fackliga betydelsefulla kontaktvägar in till politikerna i Europas huvudsäte:

– Till exempel använder SEKO sina europeiska federationer för att bredda vägen för de fackliga frågorna. Via dem håller vi kontakt med både kommissionen och Europaparlamentets ledamöter. De behöver vår hjälp för att sätta sig in i svåra frågor och få vettiga argument som gör att de kan stödja arbetstagarna.

– Jag tycker att vi från svensk sida har bra inflytande i våra Europaorganisationer, vi

I de här frågorna är inte arbetsmarknadsminister Sven-Otto Littorin trovärdig. Han upprepar ständigt att han är för den svenska modellen, men lyfter inte ett finger i EU för att värna den.

att många Socialdemokrater avstår från att rösta gör att vi måste aktivera oss än mer. Vi måste helt enkelt få upp valdeltagandet, menar Wanja Lundby-Wedin.

Åsa Törnlund framhåller att Socialdemokraterna och facket nu måste driva en valrörelse där det syns tydligt på vilka sätt medborgarna i Sverige påverkas av EU-beslut.

– 60 till 80 procent av alla EU-beslut påverkar oss i vardagen och då behöver vi beslutsfattare i Bryssel som står på löntagarnas sida.

– Vi i facket ser ju att det är Socialdemokraterna som i sin valplattform tar ställning för löntagarnas rättigheter i Europa. Så nog har LO-förbundens medlemmar all anledning att se till så att vi får en ny löntagarvänlig majoritet i Europaparlamentet, säger Wanja Lundby-Wedin.

Men vad säger du till en arbetare som inte gillar EU, ska han eller hon då verkligen delta i valet?

– Det är ingen som helst skillnad om det gäller EU, riksdagen, landstinget eller kommunen. Ingenstans förs det väl politik som man allt igenom gillar, man kanske inte ens vill att landstingen ska finnas kvar – men ändå, det faktum att de finns och att de styr över våra liv gör det ju till en självklarhet att försöka påverka hur de styrs. Och det gör man genom att rösta.

Åsa Törnlund får slutrepliken:

– Sedan handlar det till syvende och sidst om vi ska ha ett blått eller rött styre. Och ju fler valskolkare, desto större risk att EU fortsätter att styras av det blå laget. ♦

Lissabonstrategin inte är bara en lovsång till de fria marknadskrafterna, utan också innehåller hållbar miljö.

möts med respekt för att man vet att vi har kommit långt i det fackliga arbetet på vår hemmaplan, säger Wanja Lundby-Wedin som dessutom påminner om att facket i Europa faktiskt inte bara består av vänsterföreträdare:

– Vi samarbetar inom EFS med en rad andra fackliga organisationer, många nära knutna till de europeiska kristdemokratiska katolska partierna. Det är viktigt att poängtera att de europeiska Kristdemokraterna skiljer sig markant från de Kristdemokrater vi har i Sverige.

– Det nya fördraget ger parterna rätt att delta i lagstiftningsprocessen. Kan parterna enas i ett avtal kring någon socialfråga upphöjs detta avtal till gällande lag, säger Åsa Törnlund.

Både Wanja Lundby-Wedin och Åsa Törnlund pekar på ett i svensk debatt något förbi-

sett inslag i EU-projektet, nämligen den så kallade Lissabonstrategin, som ska ge Europa högre tillväxt och ökad sysselsättning. Tanken med den har varit att bättre matcha den tidigare positiva jobbutvecklingen i USA:

– Lissabonstrategin är inte en lovsång till de fria marknadskrafterna, avregleringar och den fria rörligheten. Faktum är att Lissabonstrategin innehåller tunga skrivningar om social sammanhållning och hållbar miljö. Strategin ska medverka till att minska sociala klyftor, konstaterar Wanja Lundby-Wedin

– Ett starkt skäl för oss att verkligen rösta 7 juni är att Europaparlamentet på senare år fått ökad makt och med det en allt viktigare roll inom EU. Då är det än viktigare för oss löntagare att vi lyckas välja in fler röda än blå i detta parlament. Om inte vårt folk röstar så kommer de mindre partiernas röster att väga tyngre. Bara tanken på att Sverigedemokraterna kommer in i parlamentet på grund av

Foto: Ove Andersson

EU-valet är inrikes

Efter att ha varit minister i tio år bytte hon överraskande jobb och blev Socialdemokraternas partisekreterare. Nu, fem år senare, är det åter dags för ett något oväntat karriärbyte: Hon lämnar både partikansliet i Stockholm och sin plats på riksdagens dalabänk och får nya kontor i Bryssel och Strasbourg – 7 juni kandiderar norrbottniskan Marita Ulvskog, 57, som socialdemokraternas förstanamn i Europaparlamentsvalet.

Marita Ulvskog är naturligtvis ordentligt meriterad – och kvalificerad! – för att ges denna topposition i Europapolitiken. Men, ändå, du har gjort dig känd som EU-kritiker och förknippas med svensk inrikespolitik. Så varför gör du detta?

– Kom ihåg att också EU-arbetet handlar om vår inrikespolitik, det som beslutas i kommission, ministerråd och parlament ska

genomföras även hos oss, precis som i vart och ett av EUs 27 medlemsländer. Så i den meningen behöver jag ju inte byta uppgift, jag fortsätter att arbeta för mina hjärtefrågor, fast i en annan position. Dessutom, att vara EU-kritiker är inte detsamma som att hävda att vi inte ska tillhöra och verka i EU. Vi är med sedan 15 år tillbaka och vi ska givetvis alltid granska det som görs i EU med kritiska ögon,

stort som smått. EU ska inte lägga sig i småsaker och EU ska inte heller fortsätta med de enorma subventionerna till jordbruket!

Marita Ulvskog tänker i de stora linjerna när hon i dag ser på Europa-politiken och hon gör det i perspektivet att det som är bra för Sverige också är bra för Europa:

– Den svenska modellen ser jag gärna att vi utvecklar till att bli den nya europeiska modellen, att våra synsätt på till exempel miljö- och klimatpolitiken blir hela Europas, att vårt sätt att tänka när det gäller tryggheten i arbetslivet också kommer att slå igenom i övriga EU-länder.

– **EU är en bra nivå** att arbeta från om vi ska kunna tygla hyperkapitalismen och få stopp på dess avarter som leder till snabbt ökande massarbetslöshet och växande klassklyftor.

Marita Ulvskog menar att en väg ut ur eko-

Foto: Mathias Bohman/ÅBilid

I Första maj-tåget i Smedjebacken 2001.

Foto: Ulla Richter/ÅBilid

Marita Ulvskog på presskonferens tillsammans med Mona Sahlin.

S politik

nomins kräftgång och lösning av klimatkrisen handlar om att den Europeiska Unionen enas kring nya stora jobbskapande och miljömässigt hållbara infrastruktursatsningar:

– Vi kan göra massor för att få fram ett helt nytt och modernt europeiskt järnvägsnät med plats för snabbtåg och en massiv överföring av godstransporter från landsväg till järnväg. Till och med personbilarna kommer vi att kunna lasta ombord på tågen för de långväga transporterna.

Just när det handlar om värdet av samhälleliga satsningar på tunga investeringar lyfter Marita Ulvskog gärna fram det som blev Norrbottens räddning i början av 1980-talet:

– Den borgerliga regering som väljarna avsatte 1982 hade i princip redan dödförklarat de norrbottenska malmfälten, LKAB och SSAB. Borgarna tyckte att man kunde låta det gå för malmen och stålet som det hade gått för varven.

– Men Socialdemokraterna såg framtidsmöjligheterna och utarbetade före 1982 års val den särskilda utvecklingsplanen för Norrbotten. Det var Ingvar Carlsson som ledde det jobbet och när Olof Palme sedan utsåg honom till vice statsminister och han anställde mig som pressekreterare fick jag vara med om det spännande uppdraget att genomföra miljardsatsningarna, som räddade de norrbottenska basindustrierna. Visst var det mycket pengar som pumpades in, men sedan dess har LKABs och SSABs goda vinster betalat tillbaka till staten och regionen flera gånger om vad de fått i stödpengar.

– Används samma politiska metod på europeisk nivå kan det bli fart på den sysselsättningspakt som brukar kallas för Lissabonstrategin och som är tänkt att ge Europa

Foto: Bengt Carlström/AFBild

– Den svenska modellen ser jag gärna att vi utvecklar till att bli den nya europeiska modellen, att våra synsätt på till exempel miljö- och klimatpolitiken blir hela Europas, att vårt sätt att tänka när det gäller tryggheten i arbetslivet också kommer att slå igenom i övriga EU-länder, säger Marita Ulvskog.

tillväxt och nya jobb. Men då krävs fler vänsterpolitiker och mer vänsterpolitik i det EU som just nu domineras av högern, fastslår Marita Ulvskog, som gärna själv bidrar till att det blir en politisk omsvängning:

– Får vi till en kanonbra valrörelse och lyckas öka antalet Socialdemokrater som röstar 7 juni, ja då blir det mer vänster i Europaparlamentet. Och så småningom, tack vare det, ett bättre Europa. ♦

MARITA ULVSKOG

Aktuell som: S-kandidat till Europaparlamentet i valet 7 juni 2009.

Född: 1951, uppvuxen i Luleå.

Familj: Gift med Mats, två döttrar.

Utbildning: Examen på Journalisthögskolan.

Tidigare jobb: Journalist på Norrländska Socialdemokraten och LO-tidningen. Pressekreterare hos Ingvar Carlsson 1982-90. Chefredaktör Dala-Demokraten 1990-94. Civilminister 1994-96. Kulturminister 1996-2004. Partisekreterare 2004-09.

Fackets man tror på

S-kandidat nr 2/Olle Ludvigsson

Fadern hemma i den göteborgska skärgården sa ifrån: ”Olle, bli inte fiskare som jag”. Det rådet lydde han, blev i stället springpojke i Konsum, gick sedan verkstadsskola, tog jobb på propellerfabrik, sades upp på grund av arbetsbrist – och därefter har det hunnit bli 40 års arbete på Volvo, först som karosseri-arbetare i personbilstillverkningen, sedan som justerare på lastvagnsfabriken – och massor med fackligt arbete i Volvos verkstadsklubb. Men nu bär det av bort från Volvo. Göteborgs ledande fackföreningsman byter bana och blir Europa-politiker.

Olle Ludvigsson hade inga planer på att göra något annat än att fortsätta arbeta för sina fackliga kamrater i LO i Västsverige, leda Volvos verkstadsklubb på Hisingen och vara IF Metalls ordförande i Göteborg – och annat som följer med dessa förtroendeposter, till exempel att sitta i AB Volvos styrelse. Men så kom erbjudandet.

– Är det inte rätt fantastiskt att efter så här lång tid i facket plötsligt få en chans till något helt nytt, att få börja arbeta politiskt på Europa-nivå – med allt det som jag hittills jobbat fackligt över nationsgränserna? frågar Olle Ludvigsson retoriskt där vi sitter på hans

arbetsrum i verkstadsklubbens lokaler vid Torslanda-fabriken. Det märks tydligt att han verkligen gillar denna utmaning, att som 60-åring starta en helt ny karriär.

Varför just detta? För socialdemokraterna och LO var det viktigt att kunna ”värva” en verkligt tongivande facklig profil att placera högt på valsedeln till Europaparlamentet i juni 2009. Och de lyckades.

För Olle Ludvigsson blev valet inte så svårt:

– Visst, jag pratade förstas med familjen först, men sedan sa jag ja tack direkt. Jag vill verkligen det här. Jag vill kunna påverka och

förändra. I det här nya uppdraget tar jag med mig de kunskaper och erfarenheter jag fått under mina många år i facket. Jag kan fortsätta att arbeta med mina hjärtefrågor, fast i ett helt annat sammanhang. Och politik är inget nytt för mig. Kommunalpolitiskt engagerad har jag ju alltid varit, suttit i kommunfullmäktige hemma i Öckerö. Och jag leder det facklig-politiska utskottet i partidistriktets styrelse.

– Dessutom trodde jag på EU-idén tidigt, förstod genom engagemanget i en världsomspännande och så starkt exportberoende koncern som Volvo betydelsen av att samarbeta mellan länder.

Foto: Ove Andersson

Jag vill verkligen det här. Jag vill kunna påverka och förändra. I det här nya uppdraget tar jag med mig de kunskaper och erfarenheter jag fått under mina många år i facket. Jag kan fortsätta att arbeta med mina hjärtefrågor.

valarbetet, oavsett vad som kommer att hända med Volvo. Kan han bara lämna allt detta just i det här läget?

– En sak var helt avgörande för om jag skulle kunna tacka ja till att bli kandidat. Och det var att jag kände mig säker på att det finns folk här på Volvo beredda att ta över och föra det fackliga jobbet vidare. Där är jag helt trygg. De människorna har vi här i verkstadsklubben, alltså kan jag kliva av detta, säger Olle Ludvigsson.

Mobilen ringer oavbrutet, journalister ber att få komma och göra intervjuer, fackliga kolleger behöver stämma av hur man ska göra sig beredda att kommentera och agera.

Olle Ludvigsson låter lugn och samlad. Han tar av sig sitt headset till telefonen och säger:

– Jag sover i alla fall fortfarande gott om nätterna, hur tufft det här än känns.

Innan medieanstormningen bryter ut tar han sig tid att beskriva hur han ser på utsikterna att nå valframgång i kampen om mandatet i Europaparlamentsvalet:

– Ska vi lyckas förmå människor att gå och rösta 7 juni måste vi kunna förklara på vilket sätt vi alla som medborgare berörs av besluten i Europeiska Unionen. Vi ska peka ut konkreta frågor som påverkar vår vardag och där det har betydelse vilka som faktiskt styr i EU. Vi måste också visa hur EU har utvecklats till att bli en beslutsnivå där just det direktvalda Europaparlamentet successivt fått mer och mer makt. Det är alltså viktigt vilka Europaparlamentariker vi väljer i juni.

Väl på plats i Bryssel vet Olle Ludvigsson var han ska ta sig fram:

– Tack vare arbetet inom LO, IF Metall och Volvo har jag ju redan ett brett kontaktnät bland fackförenings- och industrifolk. Det ska jag dra nytta av i det politiska arbetet. Därför tror jag att jag kan bidra positivt i den socialdemokratiska gruppens arbete. ♦

EU-idén

Inte minst har Olle Ludvigsson lärt sig detta genom uppdraget i Volvos bolagsstyrelse och tack vare ordförandeskapet i Volvo EWC (European Work Councils), det europeiska företagsråd, som enligt EU-lag måste finnas i alla företag med minst tusen anställda och som har minst 150 i två länder. EWC genomför årliga tredagars-konferenser. Dessutom finns inom Volvo ett globalt concernfackligt samarbete där alla bolagets fackföreningar världen över håller kontakt med varandra och träffas åtminstone vartannat år.

– Det går hela tiden i den riktningen att allt fler av samhällets beslut helt enkelt måste fattas över nationsgränserna. Miljöfrågorna är det kanske allra mest tydliga exemplet just nu, men det gäller i allt fler frågor allt mer.

För Olle Ludvigsson är miljö inte den enda hjärtefrågan, självklart kommer han att engagera sig i arbetslivsfrågor, fackliga rättigheter och, inte minst, industripolitik.

– Sedan kan det givetvis bli andra områden också, det är ju något vi får diskutera i gruppen när vi väl är valda och på plats. Först ska vi se till att verkligen bli valda...

Olle Ludvigsson kan nog känna sig rätt säker på att få en plats, han står som nummer två på listan, efter nuvarande s-partisekreteraren Marita Ulvskog. I dag har socialdemokraterna fem av 19 platser och det borde inte vara omöjligt att bättra på den kvoten – även om antalet svenskar i parlamentet krymper till 18. För övrigt blir det åter en utökning, då till 20 svenska mandat, om och när Lissabon-fördraget träder i kraft.

Just i det ögonblick vi sitter och resonerar om EU och de världsomspännande biltillverkarna är det bara minuter kvar till dess regeringen tänker hålla presskonferens för att avslöja innehållet i räddningspaketet för fordonsindustrin, en mycket svår och prövande tid för en förtroendevald fackföreningsman, vars främsta uppgift är att företräda och försvara tusentals Volvo-anställdas jobb och villkor.

Inte tu tal om annat, Olle Ludvigsson känner sig pressad och erkänner att han just i den här situationen har lite svårt att koncentrera sig på det Europaparlamentsval han ska kandidera i om ett knappt halvår. Ändå vet han att det snart nog är dags att kasta sig ut i

VAL TILL EUROPAPARLAMENTET

Arbetarepartiet-Socialdemokraterna

Du får bara markera en av dessa anmälda kandidater

- 1 Marita Ulvskog, Solna
- 2 Olle Ludvigsson, Göteborg
- 3 Åsa Westlund, Haninge
- 4 Göran Färm, Norrköping
- 5 Anna Hedh, Mörbylånga
- 6 Jens Nilsson, Östersund
- 7 Hillevi Larsson, Malmö
- 8 Ardalan Shekarabi, Nacka
- 9 Carina Ohlsson, Lidköping
- 10 Börje Vestlund, Stockholm
- 11 Monica Theodorsson, Vänersborg
- 12 Niklas Karlsson, Landskrona
- 13 Carina Hägg, Värnamo
- 14 Jonas Gunnarsson, Skoghall
- 15 Monica Haider, Älmhult
- 16 Per-Erik Johansson, Umeå
- 17 Mona Kanaan Seifkhani, Eskilstuna
- 18 Lars-Erik Soting, Örebro
- 19 Hanna Westerén, Visby
- 20 Magnus Johansson, Karlskrona
- 21 Susanne Andersson, Kalix
- 22 Josef Erdem, Borlänge
- 23 Yoomi Renström, Ovanåker
- 24 Jana Nilsson, Varberg
- 25 Catarina Bråkenhielm, Orust
- 26 Sven Jansson, Enköping
- 27 Anna Olofsson, Sundsvall
- 28 Ulf Olsson, Borås
- 29 Evin Cetin, Södertälje
- 30 Lars Eriksson, Västerås

Socialdemo till Europa

S-kandidat nr 3

Åsa Westlund.

Namn: Åsa Westlund

Ålder: 32 år

Bor: Haninge

Yrke: Magisterexamen i statsvetenskap. Tidigare politisk sekreterare på partiexpeditionen, Europaparlamentariker sedan 2004.

Politiska uppdrag: Europaparlamentariker, ordinarie

ledamot i Europaparlamentets utskott för miljö, livsmedelssäkerhet och folkhälsa, ordinarie ledamot i klimatutskottet och ersättare i utskottet för utvecklingsbistånd. Tidigare förbundsordförande för S-studenter, tidigare förtroendevald till olika uppdrag i Stockholms läns landsting, Haninge kommun och Västra Götalandsregionen, samt i olika studentorganisationer, bland annat styrelseledamot i SFS.

Familj: Gift med Anders, sonen Erik, 1 år.

Fritidsintressen: Utomhusaktiviteter med familjen och att läsa deckare.

Viktigaste frågan att driva i Europaparlamentet: Stoppa klimatförändringarna, förhindra lönedumpning och se till att EUs röst internationellt används för en rättvisare värld.

Driver du egen krysskampanj, hur då? Ja, genom att berätta vilka frågor jag brinner för

och vill fortsätta jobba för. Väljarna måste få reda på att det gör stor skillnad för miljön och klimatet om Sverige företräds av en Moderat eller Socialdemokrat.

S-kandidat nr 4

Göran Färm.

Namn: Göran Färm

Ålder: 59 år

Bor: Norrköping

Yrke: Journalist, utredare, tidigare chef för LOs näringspolitiska enhet, Europaparlamentariker 1999-2004 och återigen sedan 2007.

Politiska uppdrag: utöver Europaparlamentet, kommun-

fullmäktige i Norrköping (tidigare kommunalråd) och Socialdemokratiska rådslagsgruppen Vår Värld.

Familj: Hustru Mary-Ann, två vuxna barn samt katten Lisa, 18 år.

Fritidsintressen: Musik, idrott (åskådare), matlagning, resor (gärna Balkan) samt pyssla med trädgården.

Viktigaste frågan att driva i Europaparlamentet: Att arbeta tillsammans i Europa för att få stopp på krisen utan att gå högerns väg. De vill få oss att tro att krisen kräver lägre miljökrav, sämre fackliga villkor, mer marknadslös-

ningar. Jag menar tvärtom: Vi måste få ett långsiktigt hållbarhetsperspektiv även på jobb och ekonomi. Krisen kräver mer forskning och utbildning, mer investeringar i infrastruktur, stora satsningar på gröna jobb och framtidens bilar, att politiken sätter gränser för företagens frihet på till exempel finansmarknaderna – inte att vi klamrar oss fast vid olje- och kolsamhället. **Driver du egen krysskampanj, hur då?** Ja, jag bygger nätverk bland vänner över hela landet som sedan jobbar för mig. Har startat ny blogg (<http://kryssafarm.blogspot.com/>), har Facebookgruppen "Kryssa Färm", och ny krysshemsida.

S-kandidat nr 5

Anna Hedh.

Namn: Anna Hedh

Ålder: 42 år

Bor: Mörbylånga, Öland

Yrke: Politisk sekreterare och fritidsgårdsföreståndare, EU-parlamentariker sedan 2004.

Politiska uppdrag: Ledamot i Mörbylånga AK-styrelse, fullmäktigeledamot i Mörbylånga, Ordförande för intres-

seföreningen socialdemokratiska EU-kritiker och ledamot av förtroenderådet.

Familj: Man och 3 barn.

o kraternas kandidater parlamentsvalet

Foto: Europaparlamentet

Fritidsintressen: Böcker, jag älskar att läsa.
Viktigaste frågan att driva i Europaparlamentet: Att sätta människan före marknaden. Vi måste arbeta för att den svenska modellen överordnas den fria rörligheten på den inre marknaden.
Driver du egen krysskampanj, hur då? Ja, Jag har blåst liv i min gamla kampanj från 2004. Det är viktigt att få så många som möjligt att gå och rösta på Socialdemokraterna, även de som är mer kritiska till EU.

S-kandidat nr 6

Jens Nilsson.

Namn: Jens Nilsson
Ålder: 60 år
Bor: Östersund
Yrke: Kommunalråd, tidigare ombudsman i Hyresgästföreningen.
Politiska uppdrag: Kommunstyrelsens ordförande i Östersund, ordförande i Socialdemokratiska partidistriktet Jämtlands län, EUs regionkommitté, Europarådets Kongress.
Familj: Hustru Annmari och dottern Kata, 15 år.
Fritidsintressen: Läsa böcker, plocka svamp, långa hundpromenader.

Viktigaste frågan att driva i Europaparlamentet: EUs politik för stöd till lokal och regional utveckling, det vill säga regionalpolitik.
Driver du egen krysskampanj, hur då? Självklart kommer jag att uppmana människor att kryssa mig i EU parlamentsvalet. Jag ska vara så aktiv och synlig jag kan för att så många som möjligt ska rösta på vårt parti. Det är en Socialdemokrat som ska företräda människorna i skogslänen – det kan inte ett högerparti göra. Däremot driver jag ingen egen kampanj med vare sig egna eller andras pengar för att på det sättet få så många kryss som möjligt. Mitt arbete sker helt inom partiets ram.

S-kandidat nr 7

Hillevi Larsson.

Namn: Hillevi Larsson
Ålder: 34 år
Bor: Malmö
Politiska uppdrag: Ledamot i riksdagens civilutskott (med ansvar för bland annat bostadspolitik, familjerätt och konsumentpolitik), i S-kvinnors förbundsstyrelse, ordförande för S-kvinnor i Malmö.
Varit ordförande i Republikanska föreningen i tre år, var ledamot i kommittén för EU-debatt tills borgarregeringen lade ner den.

Familj: Mannen Pelle, dottern Ärla (6 månader) och katten Pytt.

Fritidsintressen: Ärla är mitt största intresse nu!

Viktigaste frågan att driva i Europaparlamentet: Den sociala dimensionen måste utvecklas och överordnas den fria rörligheten samt prägla EUs förhållande till resten av världen. Social dumpning och svartarbete ska bekämpas. Kollektivavtal och strejkrätt måste gälla fullt ut. Rätt till fackliga sympatiåtgärder över gränserna bör införas. Diskriminering ska bekämpas på alla nivåer. Jämställdhet, som handlar om mänskliga rättigheter, ska integreras i alla politikområden. Konsumenternas rättigheter ska överordnas kapitalintressena.
Driver du egen krysskampanj, hur då? Ja, för en skänsk röst i Europaparlamentet! Det är viktigt att mobilisera väljarna i syd för att få upp valdeltagandet.

S-kandidat nr 8

Ardalan Shekarabi.

Namn: Ardalan Shekarabi
Ålder: 31 år
Bor: Nacka och Älvkarleby
Yrke: Jurist med EU-rättsinriktning. Gör min notarie-tjänstgöring i Gävle just nu.
Politiska uppdrag: Tidigare SSU-ordförande. Kommunpolitiker i Nacka.
Familj: Sambo, mamma,

pappa och en bror.

Fritidsintressen: Är galen i fotboll, var på EM i somras!

Viktigaste frågan att driva i Europaparlamentet: Att slås för att svensk arbetsrätt och svenska kollektivavtal ska gälla i Sverige. Högern försöker att använda EU-rätten till att genomdriva nyliberala samhällsförändringar i Sverige. Vi måste stoppa detta! EU ska värna löntagarnas intressen!

Driver du egen krysskampanj, hur då? Ja, jag vill jobba för att få så många som möjligt att rösta i EU-valet! Med ett högt valdeltagande kan vi stoppa Sverigedemokraterna från att komma in!

Rött och blått i EU

Om Europa ska kallas rött eller blått är inte alldeles enkelt att reda ut.

Formellt är svaret klart: Blått. Majoriteten i Europaparlamentet är borgerlig, och de absolut flesta av de 27 medlemsländerna har borgerliga regeringar. Socialdemokratiska partier/socialistpartier regerar för närvarande, ensamma eller i koalition, endast i elva EU-länder.

I verkligheten är bilden litet mer svårfångad. Kanske ska man säga blå-rödfläckig, fast med dominans av blått?

Europeiska rådet – oftast kallat ministerrådet – består ju av företrädare för de olika medlemsländernas regeringar och är alltså

för närvarande stabilt borgerligt. Men skiften mellan vänster- och högerregeringar har varit täta inte minst i de västeuropeiska medlemsländerna alltsedan 1980-talet, och kommer troligen att fortsätta att vara det.

Väljarna är rörliga, och både ”blåa” och ”röda” majoriteter kan skifta snabbt och bytas i sin motsats.

Nationella intressen spelar dessutom minst lika stor – ibland större – roll för hur regeringsföreträdarna agerar i ministerrådet. Ibland tar det över de ideologiska hänsynen; ett tydligt exempel är hur den franske presidenten Sarkozy – som tillhör det konservativa partiet UMP – drev på för ingripanden mot den globala finanskrisen.

I jordbrukspolitiken är det uppenbart nationella intressen, inte partifärg, som avgör

ställningstagandet. Nettobetalare till EU – som Storbritannien och Sverige – är starkt kritiska till jordbrukspolitiken, oberoende av färg på regeringen. Nettomottagare, som Spanien och Grekland, slår vakt om den – också oavsett färg på företrädarna.

Omvänt kan ideologi och nationella intressen förstärka varandra. Det gäller, dessvärre, ofta i miljöpolitiken, där en konservativ/nyliberal ovilja mot att ingripa mot företagarintressen kopplas till behov att slå vakt om den egna inhemska industrin, och den egna ekonomiska tillväxten.

Europaparlamentet kan i färghänseende beskrivas som melerat. Majoriteten i parlamentet är som sagt, borgerlig, men det finns ändå öppningar för det man kan kalla

Foto: EU-kommissionen

vänsterfrågor. Motsättningen går snarast mellan högern och nyliberalerna på ena sidan och som Göran Färm skriver i Folkens Europa "ett brett fält av gröna, center- och vänsterinriktade moderna krafter". Parlamentet har flera gånger medverkat till mer radikala beslut i frågor kring sociala rättigheter eller miljö. Från socialdemokratis utgångspunkter kan man visserligen ibland önska att dessa beslut kunnat bli ännu bättre, men de är ändå klara förbättringar i förhållande till de ursprungliga förslagen.

Dessa öppningar åt vänster kan förklaras med att omröstningarna inte, som i den svenska riksdagen, följer benhårda blockgränser, där en "blå" fraktion alltid står mot en "röd" eller "rödgrön". Företrädare för kontinentala kristdemokratiska partier, med deras socialkonservativa prägel, är exempelvis inte alltid beredda att stödja marknadsliberala åtgärder som mer gynnar företagare än anställda. Liberala företrädare är ofta engagerade i jämställdhetsfrågor och frågor kring mänskliga rättigheter – även när det kräver ingripanden mot "marknaden".

Samtidigt bör det sägas att dessa segrar

inte vinner sig själva. Det ligger ofta hårt arbete bakom: för att ta fram fakta, för att bilda opinion inom parlamentet och få med sig andra parlamentsgrupper än den egna, för att förhandla med kommissionens företrädare, för att få andra grupperingar utanför själva parlamentet att agera påtryckande och opinionsbildande. Den socialdemokratiska partigruppen i parlamentet, ESP, som hör till de bäst politiskt organiserade av parlamentsgrupperna gör i de här avseendena ett erkänt mycket gott arbete.

Och visar att det inte är betydelselöst vilka det är som sitter i parlamentet.

Det finns ytterligare en dimension på frågan om "rött" eller "blått" utöver den som handlar om besluten i enskilda sakfrågor. Och det är frågan om själva politikens roll och betydelse – i förhållande till marknaden, och i förhållande till juridik och expertkunskap.

Det finns, som allt fler börjat notera och kritisera, en tydlig tendens inom EU-organen att sätta juridikens och marknadens roll framför politikens. "Den fria rörligheten" blir argumentet för att tränga tillbaka politiskt

likaväl som fackligt inflytande över ekonomin, och vad "den fria rörligheten" kräver uttolkas av domstolen – inte av de politiskt ansvariga organ som stiftat lagarna.

Mot detta står EU-parlamentet som en värnare just av politikens, väljarnas, rätt till inflytande över det som bestämmer både samhällsutvecklingen i stort och villkoren i vardagen.

Rätten till väljarinflytande över samhällsutvecklingen stavas också demokrati. Och demokrati har alltid varit ett vänsterprojekt.

Demokratin inom EU är, givetvis, en mycket sammansatt fråga, som också handlar om medlemsstaternas rörelsefrihet i förhållande till unionen. Men att det också handlar om politikens och demokratins roll inom EUs egna organ är viktigt att komma ihåg den 7 juni i år.

Eller tidigare ändå, om man nu föredrar att förhandsrösta. ♦

Anne-Marie Lindgren
Utredningschef
Arbetsarrörelsens TankeMedia

Valvinnarna i Linköping

Europaparlamentsvalet är inte riktigt på var mans läppar när mörkret sänker sig över Linköping denna torsdagskväll. Men till våren ska östgötarna få reda på varför de ska gå och rösta 7 juni – och varför de bör rösta socialdemokratiskt.

Hur det ska gå till tänker arbetarekommunens valledningsgrupp klura ut. De tre kvinnorna och tre männen i gruppen är i full färd med att förbereda en trestegsraket. Först Europavalet på försommaren, sedan höstens kyrkoval och till slut finalen med val till riksdag, landsting och kommun i september 2010.

– Vi har riktigt bra förutsättningar för att lyckas. Vi har våra lokala förtroendevalda med på vagnen, beredda att göra bra jobb i valrörelserna och vi som finns i valledningsgruppen får en gedigen valkampanjsutbildning, som ordnas av partidistriktet på Marieborgs folkhögskola i Norrköping.

Det förklarar valledningsgruppens ordförande Martin Tollén, till vardags civilingenjör vid flygplanstillverkande Saab och aktiv sjukvårdspolitiker i landstinget. Att Martin Tollén i höstas dessutom åkte över till USA och jobbade aktivt i Barack Obamas presidentvalskampanj ger förstas en del extra kompetens till det lokala valarbetet.

Diskussionen är intensiv och uppslagsrikedomen stor när gruppen samlas i arbetarekommunens kök kring kaffe, pepparkakor och (alkoholfri) glögg. Mötet gästas av arbetarekommunens studieledare Anna Larsson, som driver på och ger goda råd. Att ett viktigt inslag i förberedelsearbetet handlar om att utbilda de egna valarbetarna går inte att ta miste på. De flesta fritidspolitikerna i Linköping, liksom annorstädes, arbetar ju inte specifikt med EU-frågor under de fem år som förflyter mellan Europaparlamentsvalen.

Därför behöver EU-kunskaper uppdateras, valbudskapet pluggas in och argumentationen finslipas. Valarbetarna ska ges en chans att på ett bra sätt kunna förklara för kommunens invånare varför de bör utnyttja sin demokratiska rättighet att rösta 7 juni.

Foto: Ove Andersson

Valledningsgruppen i Linköping har samlats för att processa fram en konkret valplan inför Europaparlamentsvalet.

– I höstas körde vi en tvåveckors kampanj ute i större bostadsområden, bland dem Skäggetorp (ett så kallat miljonprogramområde). Det gav oss värdefulla erfarenheter, så nu vet vi på ett ungefär hur vi behöver valarbeta, påpekar Kristina Edlund, anställd på arbetarekommunens expedition.

”Hemligheten” heter gårdsmöten. De boende i bostadshusen kring en gård får i förväg veta när ett gårdsmöte ska hållas hos dem. De kan då passa på att träffa politikerna som finns där ute på gården.

– Det är inte alltid det blir precis köbildning när vi är där, men ibland är det många som kommer och är nyfikna. De kan ju fråga om vad som helst i politiken och de får möta våra ledande företrädare. Några har till och med skrivit in sig i vårt parti under gårdsmötena, berättar Effat Mirsafdari, som i valledningen representerar s-kvinnoklubben.

Gruppens möte denna kväll har som mål att komma närmare framskrivningen av en konkret valplan som ska vara klar i februari. Martin Tollén noterar på sin laptop och när mötet är över renskriver han ett dokument som gruppen processar vidare med på ytterligare ett par träffar.

– Jag tycker vi måste ringa runt till alla s-föreningar och se till att de snarast utser egna valledare, om de inte redan gjort det, inskärper Roger Edblom, fackligt aktiv inom Livsmedelsarbetarna.

Ett ord som ofta återkommer kring det linköpingska köksbordet är ”mobilisera”.

– Ja, ska vi ha minsta chans till framgång behöver vi först och främst få våra egna trogna socialdemokrater att verkligen rösta. Allt för lågt valdeltagande gynnar Junilistan och rent av Sverigedemokraterna. Men chansen att vi bättrar oss är nog rätt hygglig den här gången, vi behöver inte som tidigare ha en valrörelse som handlar om ja eller nej till EU. Vi är med i EU, ändå kan man vara mer eller mindre kritisk mot sådant som EU gör. Men lika fullt behöver vi så många som möjligt med socialdemokratiska värderingar på plats i Europaparlamentet, framhåller Jessica Ericsson, valledare i sin s-förening.

– Vi har en jättestor utmaning i att lyckas göra våra egna kandidater kända bland väljarna. Marita Ulvskog, i listans topp, vet nog de flesta vem hon är, men inte ens vårt eget östgötanamn, norrköpingsbon Göran Färm, är någon superkändis i Linköping, erkänner Elias Aguirre Hammarlund, valgruppens SSU-representant.

– Vi måste också kunna berätta hur EU-politiken mer konkret påverkar oss i Linköping. Då blir det lättare att motivera människor att engagera sig även i det här valet, säger Kristina Edlund. ♦

FAKTA

I Linköping var valdeltagandet i 2004 års Europaparlamentsval 41 procent. Socialdemokraterna blev största parti med 22 procent. I riket röstade 38 procent av de valberättigade, socialdemokraterna erhöll 25 procent.

Svenska socialdemokrater i Europaparlamentet

Svenska Socialdemokrater i Europaparlamentet
ASP 14G 302
047 Bryssel, Belgien
Besöksadress: Rue Wiertz, Bryssel

Kansli- och presschef: **Paula Burrau**
E-post: pse.delegationsv@europarl.europa.eu
Telefon: +32 2 283 71 99
Hemsida: www.socialdemokraterna.se/Webben-for-
alla/EU/EU-delegationen/Hem2/

Socialdemokraternas regionala EU-ombudsmän Norra skogslänen

Lenita Karlsson, tel: 0920-698 49
E-post: lenita@norrboten.sap.se

Södra skogslänen

Eric Clifford, tel: 054-17 57 01
E-post: eric@varmland.sap.se

Mälardalen

Lars Johansson, tel: 011-28 59 64
E-post: lars@ostergotland.sap.se

Stockholms stad

Kenneth Strömberg, tel: 08-791 11 12
E-post: kenneth.stromberg@stockholm.sap.se

Stockholms län

Ingrid Rudin, tel: 08-791 11 80
E-post: ingrid.rudin@lenet.sap.se

Västverige

Kent Kling, tel: 0708-53 53 83
E-post: kent.kling@skaraborg.sap.se

Sydsverige

Marianne Dahlberg, tel: 0480-45 84 05
E-post: maia@socialdemokraterna.nu

EU-ansvarig funktionär socialdemokraterna

Peter Öhman, tel: 08-08-700 26 08
E-post: peter.ohman@socialdemokraterna.se

EU-ansvarig funktionär LO

Lise-Lotte Lenberg, tel: 08-796 25 00
E-post: lise-lotte.lenberg@lo.se

EU-ansvarig funktionär ABF

Anders Selin, tel: 08-613 50 37
E-post: anders.selin@abf.se

EU-ansvariga i LO-förbunden

Byggnads: **Hans Tilly**, telefon: 08-728 48 00
E-post: hans.tilly@byggnads.se

Elektrikerna: **Sven Lindberg**, telefon: 08-412 82 20
E-post: sven.lindberg@sef.se

Fastighetsanställdas: **Anders Bergsten**, tel: 08-696 11 73
E-post: anders.bergsten.fk@fastighets.se

Grafiska fackförbundet: **Leif Mettävainio**, tel: 08-791 16 46
E-post: leif.mettavainio@gf.se

Handels: **Stina Josefsson**, tel: 08-412 68 28
E-post: stina.josefsson@handels.se

Hotell och Restaurang: **Jan Sparrman**, tel: 08-781 02 18
E-post: jan.sparrman@hrf.net

IF Metall: **Mats Ågren**, tel: 08-786 53 63
E-post: mats.agren@ifmetall.se

Kommunal: **Anders Jonsson**, tel: 08-728 30 27
E-post: anders.jonsson@kommunal.se

Livs: **Pauli Kristiansson**, tel: 08-796 29 39
E-post: pauli.kristiansson@livs.se

Musikerna: **Jan Granvik**, tel: 08-587 060 000
E-post: jan.granvik@musikerforbundet.se

Mälareförbundet: **Theres Heidrich**
Telefon: 08-587 274 09

Pappers: **Christer Larsson**, tel: 08-796 61 36
E-post: christer.larsson.fk@pappers.se

SEKO: **Åsa Törlund**, tel: 08-791 41 58
E-post: asa.tornlund@seko.se

Skogs- och Träfacket: **Leif Johansson**, tel: 08-701 77 85
E-post: leif.johansson.fk@skogstrafacket.org

Transport: **Martin Viredius**, tel: 010-480 30 00
E-post: martin.viredius.fk@transport.se

Europa- kalendern

2009

1 januari-30 juni: Tjeckien ordförandeland i EU.

Mars: Valmyndigheten skickar brev till alla EU-medborgare som är folkbokförda i Sverige. De kan anmäla om de vill finnas med i den svenska röstlängden vid valet till Europaparlamentet.

19-20 mars: Toppmöte Europeiska rådet.

April: Valmyndigheten skickar ut information och brevrostningsmaterial till alla utlandssvenskar.

23 april: Brevröst får göras i ordning och skickas från utlandet.

8 maj: Röstretten bestäms efter de uppgifter om folkbokföring som finns i Skatteverkets register. Sista datum för utlandssvenskar som varit utvandrade i mer än tio år att lämna in anmälan till Skatteverket om de vill tas upp i röstlängden. Unionsmedborgare som vill rösta i Sverige ska ha anmält sig till röstlängden.

14 maj: Svenska ambassader och konsulat får börja ta emot röster. Första dagen som budröst får göras i ordning.

20 maj: Fördistributionsstarten startar. Väljare som är bosatta i Sverige bör ha fått sitt röstkort.

4-7 juni: Val till Europaparlamentet i de 27 medlemsländerna.

6 juni: Länsstyrelsen ska senast den här dagen meddela tid och plats för den slutliga rösträkningen. Röster som tagits emot på svenska ambassader och konsulat ska vara framme hos Valmyndigheten.

7 juni: Valdag i Sverige. Rösterna räknas en första gång i vallokalen. Resultaten från valnatten är preliminära.

8 juni: Länsstyrelsen börjar den andra räkningen av rösterna, det vill säga den slutliga rösträkningen. Då räknas även personrösterna.

22-23 juni: Toppmöte Europeiska rådet.

1 juli-31 december: Sverige ordförandeland i EU.

14 juli: Nyvalda Europaparlamentets första session i Strasbourg.

5-6 november: Toppmöte Europeiska rådet.

17-18 december: Toppmöte Europeiska rådet.

2010

1 januari-30 juni: Spanien ordförandeland i EU.

1 juli-31 december: Belgien ordförandeland i EU.

Tankesmedja för röda laget

Arbetrörrelsens Tankesmedja startades 2006 av LO, Socialdemokraterna och ABF. Tankesmedjans uppdrag är att på olika sätt stimulera debatten om uppgifter och utmaningar för arbetarrörelsen. Debatt ska föras självständigt och värderingarna om frihet och jämlikhet ska hävdas med utgångspunkt i sakliga analyser av utvecklingen.

Läs mer: www.arbetrarorelsenstankesmedja.se

info@ts.lo.se 08-796 26 00

Barnhusgatan 16, 3 tr, 111 23 Stockholm

Kanslichef: **Ove Andersson**

Utredningschef: **Anne-Marie Lindgren**

Moderaterna kör med dubbla budskap

Socialdemokraten Jan Andersson är den verkliga veteranen i svensk europapolitik. Bara han och moderaten Charlotte Cederschiöld är kvar som Europaparlamentariker från starten, vid Sveriges EU-inträde 1995.

Jan Anderssons ambition när han kom till Europaparlamentet var att förbättra villkoren för funktionshindrade och bekämpa knarkliberalismen. Men det blev större uppgifter än så. 2005 valdes han till den inflytelserika ordförandeposten i Utskottet för sysselsättning och sociala frågor.

– Jag hade aldrig kunna tänka mig att jag skulle bli ordförande i ett av parlamentets utskott, säger Jan Andersson, under vars ledning sysselsättningsutskottet de senaste åren har arbetat intensivt med löntagarnas arbetsvillkor i Europa.

Mest uppmärksammat är förstas debatten kring löntagarnas rättigheter på den öppna europeiska arbetsmarknaden och den så kallade Lavaldomen. EG-domstolen kom fram till att fackförbundet Byggnads använde otillåtna stridsåtgärder mot det lettiska företaget Laval un Partneris skolbygge i Vaxholm. Laval vägrade att ge de lettiska arbetarna svenska löner och arbetsvillkor. Enligt principerna som gäller och gäller på svensk arbetsmarknad skulle de från Lettland utstationerade byggjobbarna ha samma arbetsvillkor som sina svenska kolleger. När de inte fick detta satte Byggnads det lettiska företaget i blockad.

Men i höstas röstade Europaparlamentet med stor majoritet för Jan Anderssons rapport, som säger att likabehandlingsprincipen och lika lön för lika arbete ska vara vägledande.

– **Det är egentligen** inte så svårt. Lika-behandling av alla – oavsett nationalitet – ska gälla. Om den politiska viljan fanns skulle vi

Foto: Alf Benavente

– Socialdemokraterna måste vara tydliga i sakfrågor som miljön, arbetslösheten och rättvisa arbetsvillkor, menar Jan Andersson.

genom en ändring i EUs så kallade utstationeringsdirektiv få denna likabehandling.

Jan Andersson konstaterar att löntagarnas rättigheter på senare år inte stått högst på EUs dagordning. Europaparlamentet och Europas regeringar domineras i dag av borgerliga politiker. Regeringen Reinfeldt bidrar

till den negativa utvecklingen.

– Jämfört med sina borgerliga kolleger i Danmark och Frankrike har Sveriges arbetsmarknadsminister Sven-Otto Littorin (m) varit förbluffande passiv när det gäller löntagarnas rättigheter. Av alla de möten med EUs arbetsmarknadsministrar som jag har deltagit i har Littorin inte en enda gång tagit upp Lavaldomen.

Jan Andersson spar inte på krutet när det gäller Moderaternas påstådda politiska omsvängning till "arbetarparti":

– Moderaterna kör med dubbla budskap. Deras Europaparlamentariker Gunnar Hökmark och Charlotte Cederschiöld är de främsta representanterna för traditionell moderat högerpolitik, som innebär sämre villkor för löntagare. Charlotte Cederschiöld har tydligt sagt att utstationerad arbetskraft i andra länder ska ha sämre villkor.

Varför har inte arbetsmarknadsminister Littorin agerat?

– Littorin säger sig vara rädd för att det kan bli försämringar för löntagare om utstationeringsdirektivet skulle rivs upp. Men Europaparlamentet kommer absolut inte att acceptera att det försämras. Det visar ju det massiva stödet för min rapport! Den godkändes av mitt utskott med röstsiffrorna 38-0!

– Littorin gömmer sig bakom en argumentation som inte håller. Antingen förstår han inte den lagstiftande processen eller så bluffar han.

Vad krävs för att Socialdemokraterna ska få fler att rösta i valet till Europaparlamentet 7 juni?

– Socialdemokraterna måste vara tydliga i sakfrågor som miljön, arbetslösheten och rättvisa arbetsvillkor. Och väljarna ska känna igen sig både i årets Europaval och nästa års inhemska val. Samtliga handlar om val mellan höger och vänster, avslutar Jan Andersson, som efter Europaparlamentsvalet i juni i år avslutar sin 14-åriga Bryssel-sejour. ♦